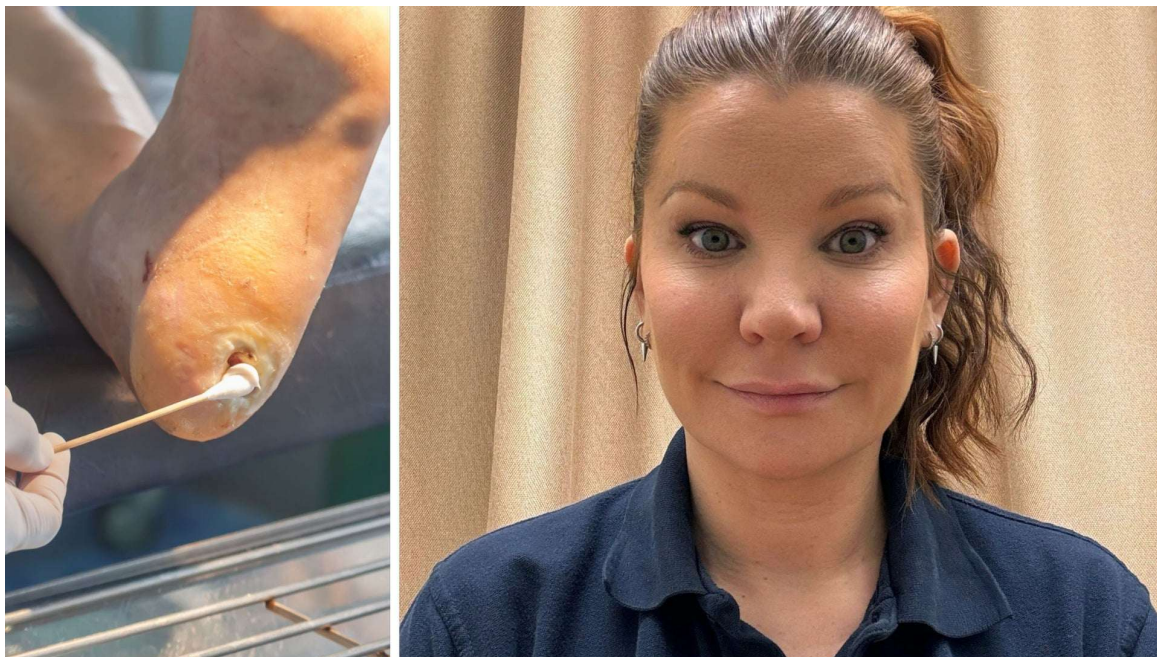

Kvalitetsregister blev vändpunkten för Nyköpings sårvård

Publicerad: 5 mars 2026, 06:00

För dig som är prenumerant

En satsning på strukturerad sårbehandling har lett till färre omläggningar och ökad trygghet för sjuksköterskorna i Nyköping, berättar distriktssköterskan Zara Östergren Lövström. Hon tog 2023 initiativ att ansluta kommunen till nationella kvalitetsregistret Rikssår.

Foto: Getty images, Privat

Patienter i hemsjukvården i Nyköping kunde tidigare gå månader utan korrekt sårbehandling. Nu har kommunen hittat metoden som ger snabb diagnos och rätt vård. Drivande kraft är distriktssköterskan Zara Östergren Lövström: ”Vi sparar mycket tid på att göra rätt från början”, säger hon.

Ämnen i artikeln:

[Senaste nyttHemsjukvårdÄldreomsorgSjuksköterska](#)

Annika Carpman

När den kommunala hemsjukvården i Nyköping kartlade sitt sårarbete blev bristerna tydliga. Omkring var femte patient var ansluten till hemsjukvården för sårbehandling, men arbetssätten varierade kraftigt mellan sjuksköterskorna.

– Bara 30 procent hade en sår diagnos. Det blev mycket att man bytte förband i månader, ibland i flera år, utan att riktigt veta vad såret berodde på. Det fanns ingen gemensam struktur utan varje sjuksköterska jobbade efter eget tycke, säger Zara Östergren Lövström, distriktssköterska i Nyköpings kommun.

Hösten 2023 tog hon initiativ till att ansluta kommunen till nationella kvalitetsregistret Rikssår, efter att svårläkta sår hade blivit ett standardiserat vårdförlopp.

– Jag såg att det var ett verktyg som kunde hjälpa oss att göra rätt. Rikssår är inte bara ett register, utan ett stöd för bedömning och behandling. Nu har majoriteten av våra sårpatienter en sår diagnos inom en månad, vilket gör att vi kan sätta in rätt behandling direkt.

Arbetet har lett till att vården blivit mer jämlik. Oavsett vilken sjuksköterska patienterna möter får de samma bedömning. Kommunen har också beslutat att utbilda alla nyanställda sjuksköterskor i sårbehandling, inte bara inom hemsjukvården utan även på äldreboenden. Något som också gör arbetsmiljön bättre.

– Sårvård har ofta upplevts som svårt. Många sjuksköterskor har tidigare känt sig osäkra på om de gör rätt, men nu finns en trygghet i arbetet.

Läs mer: [Vårdcentral lägger in vuxna på äldreboende – ny nära vårdmodell i Västmanland](#)

Statistiken från Rikssår använder kommunen för att styra kompetensutvecklingen. Ett exempel är venösa bensår, där andelen patienter som får kompressionsbehandling har ökat från cirka 60 till närmare 100 procent i Nyköping.

– Vi ser tydligt i statistiken var vi behöver stärka kompetensen, till exempel kring kompressionsbehandling vid venösa sår. Nu får alla utbildning i att mäta ankel-arm-index och använda rätt behandlingsmetoder.

Samtidigt har antalet omläggningar minskat och blivit mer träffsäkra.

– Tidigare lade vi om många sår tre gånger i veckan. Nu vet vi bättre vilket material som ska användas och när omläggning verkligen behövs. Vi sparar mycket tid på att göra rätt från början.

Är det ett extra arbetsmoment att använda kvalitetsregister?

– Många tror att det tar mycket tid. Men Rikssår är ett enkelt verktyg som säkerställer att vi gör rätt. Det är inte dubbeldokumentation, utan ett stöd i det kliniska arbetet.

Zara Östergren Lövström betonar att arbetet med kvalitetsregistret kräver en tydlig ansvarsfunktion. Att bara mata in data i ett system räcker inte för att vården ska bli bättre.

– Någon måste hålla ihop registret, analysera resultaten och driva förbättringsarbetet. Utan den rollen är det svårt att få effekt, säger hon.

Det finns fortfarande områden som hemsjukvården i Nyköping kan förbättra. Nästa steg för kommunen är att följa upp patienter efter att såren har läkt.

– Vi vill bli bättre på uppföljning efter tre till sex månader, för att undvika att såren återkommer. Det är något vi behöver utveckla vidare.

Till kommuner som ännu inte anslutit sig till det nationella kvalitetsregistret för svårläkta sår har Zara Östergren Lövström ett tydligt budskap:

– Börja. Rikssår sparar tid och minskar lidande. Alla verktyg finns redan, det handlar om att ha någon med engagemang och tid avsatt för att driva arbetet, och den tiden vinner man tillbaka flera gånger om genom det strukturerade arbetssättet.

Läs mer: [Sårvårdsprojektet gav nya arbetssätt på vårdcentralen](#)

Svårläkta sår

Svårläkta sår definieras som sår som inte läkt eller inte förväntas läka inom 4–6 veckor och omfattar:

- Venösa-, arteriella- och arteriovenösa sår
- Traumatiska bensår
- Trycksår
- Diabetesrelaterade fotsår
- Atypiska sår, exempelvis pyoderma gangrenosum, vaskuliter, hypertensiva sår och hudtumörsår.

Källa: Läkemedelsverket